

Poljtarina plaćena u gotovom.

SAMOBORSKI LIST

God. XXIII.

U Samoboru, 1. lipnja 1926.

Br. 11

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Plativo i tuživo u Samoboru

Uprava i uredništvo nalazi se
GLAVNI TRG br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se znatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

O STOGODIŠNJICI RODJENJA IVANA PERKOVCA.

(23 V. 1926)

Sto godina je prošlo, što se rodi
da nam ko zvijezda sja.
Da žrtvuje se rodu i slobodi
i da nam primjer da.

Da mnogo trpi, al da ne napusti
put, kojim treba ič
Da umnim perom, riječju svojih usti
pomogne narod dič.

I klonu mrtav. I to je već davno,
i prolazan je svijet.
Al ime Njegvo, Perkovčevo slavno
ne će i ne smije mirijet.

H. O.

Nekako u isto vrijeme, kad se u prvoj polovici prošloga stoljeća spremao preporod hrv. naroda — inače poznat pod imenom ilirskoga preporoda — rodilo se u Hrvatskoj nekoliko muževa, koje je u kasnijim danima njihova života zapala časna, a ujedno i teška zadaća, da taj preporod nastavlja. Među tim muževima zauzima odlično mjesto **Ivan Perkovac**. Kako se ovih dana navršilo stotinu godina njegova rođenja, dužnost nam je, da se barem u kratkim crtama osvrnemo na život i rad toga odličnoga Hrvata i književnika, toga vrsnoga novinara i političara.

Radio se 23. svibnja 1826. u Harmici kod Brdovca Pučku školu svršio je u Zagrebu, a 6. razr. gimn. u Kaniži u Ugarskoj. U vrijeme njegova boravka u Ugarskoj pada zapravo aktuelni početak hrv. preporoda, za koji se on već kao mladić zagrijao i oduševio. Dodje u domovinu i stupa u sjemenište gdje ostane 4 god. No opazivši da nema zvanja za svećenički stalež, isupri iz sjemeništa burne god. 1848. Kako je ostao bez roditelja, morade bez ikijega upliva sam odlučivati o svojoj sudbini. U vrijeme hrvatsko-madžarskoga rata g. 1848.

nastojao je svatko, da prema svojoj sposobnosti pripomogne općoj narodnoj stvari.

I Perkovac je radio u bojnom odsjku banskoga vijeća na reorganizaciji hrv. vojske, učeci podjedno pravo. Kad je bansko vijeće bilo ukidano, stupa u odvjetničku pisarnu Matije Mrazovića kao koncipijent. U isto vrijeme on je i tajnik „Matice ilirske“ i urednik beletrističkoga časopisa „Nivena“. God. 1854. ožen se sa Adelom Humelovom, kćerkom bravara u Zagrebu, no njihov brak nije bio sretan, koje poradi njegove plućne bolesti, koja se od dana u dan sve na gore razvijala, a koje pako radi njegova siromaštva. Uopće mnogo je stradao radi siromaštva, ali njegovim političkim protivnicima, sa najljepšim obećanjima, ipak nije uspjelo da ga za sebe predobiju. On je bio nepobjedivi junak!

God. 1860. započima njegovo političko djelovanje. U prvi mah uredjivao neodvisno glasilo „Pozor“ radi kojega je bio osuđen na 3 mjeseca zatvora. Kad je „Pozor“ bio obustavljen, sarađivao je u nekim vanjskim novinama Kotar Sv. Ivan Zelina izabire ga 1861. i 1865. za svoga saborskoga zastupnika. U saboru Perkovac malo govori, a kad

bi progovorio, bilo je to kratko ali jezgrovito i odrešito; brani prava hrv. sabora, štiti interese hrv. naroda i sa svojim drugovima budno pazi na svaki korak mađjarona, koji su htjeli Hrvatsku baciti u naručaj Mađžara. Sudjeluje kasnije u hrv. kraljev. odboru, koji je imao 1866. sklopiti savez između Hrvatske i Ugarske na temelju ravnopravnosti. Kad u tome nije uspio zamjeri mu se politika i on se posveti književnom radu, uvjeren, da samo prosvjeta može odmaknuti uporište vladavini, kakova bijaše Rauchova.

Pokrene knjiž. časopis „Vijenac“, kojemu je 1870. i 1871. urednikom. Napisao je nekoliko novela kao: „I žene ljube iskreno“, „Stankovačka učiteljica“, „Crtice iz bojnog odsjeka“ i dr.

No bolest njegova već ga je tako bila obuzela, da nije mogao ustrajno raditi. U proljeće god. 1871. preseli se k nama u Samobor u kuću vlastelina g. Reizera, koji ga ljubavno primi. Tu i umre doskora, 16. IV. 1871. ne navršivši potpuno 45 god. života. Bude sahranjen na svečani način na našem groblju, gdje mu bude doskora podignut krasan spomenik.

R.

IVAN PERKOVAC I SAMOBOR.

Mnoge su veze Ivana Perkovca sa Samoborom.

Taj rodio se je tako blizu Samobora! Odatle, od svoga doma preko Save, mogao je još u ranom djetinstvu gledati divan okoliš. I modru pozadinu Okića i Pješivice i oštre obrise Japetića i Oštrca, a odole, među zelenim bregovima bijeli Samobor. Mogao je osjetiti, da je „lijepe naša domovina“.

A kasnije, kad je radio za hrvatsku domovinu i patio za dobrobit hrvatskoga

naroda, znao je i za samoborsko rodoljublje. Još kao mladić drugovao je s mladim pjesnikom Aleksandrom Šuljokom iz Samobora. A pratio je i kasnija nastojanja samoborskih narodnjaka. Kao narodni zastupnik govoreći o Samoboru u hrvatskom saboru, izjavio je: „Ja poznajem Samobor“. (Dnevnik sabora trojedne kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, g. 1861. str. 189.)

A i Samobor je cijenio njegov narodni rad. U samoborskoj vijećnici izabran

je i Ivan Perkovac dne 18. V. 1867. pod predsjedanjem načelnika Ljudevita Šmidhena, a u znak priznanja zasluga za domovinu za samoborskog časnog građanina. (Sjednički zapisnik od 18. V. 1867. u samoborskom arhivu).

Na velikom narodnjačkom sastanku kod Franje Reizera i majke mu Barbare preudate Tomičić rođene Glasić, na imanju Mirnovcu kraj Samobora, u rujnu g. 1870., zanio je slušaoca i Perkovčev govor. (O tom sjećanju u „Samoborskom listu“, god. 1907., br. 6.)

A kad ga je bolest, koja ga je dugo mučila, teže shivala, sklonuo se u Samobor. Porodica Reizerovih štovala ga je već otprije i njegovala svom pažnjom. (Dr. Ivan Zahar: Ivan Perkovac, str. CVII. i sl.)

I kad je tu u Samoboru umro, dne 16. IV. 1871., a dne 18. IV. 1871. ispraćen na samoborsko groblje, bila je velika žalost i u Samoboru. Na sačuvanim snimkama nepregledna je žalobna povorka. A nad grobom je govorio kajževni mu drug, rodom kraj Samobora, dr. Ivan Zahar. («Obzor» od 21. IV. 1871.)

Tu u Samoboru je pregnuo i naročiti odbor, pod predsjedništvom Daniela Tomičića, da se velikom pokojniku podigne dolični nadgrobni spomenik. Remek-djelo je izradio Ivan Rendić. Uklesane su riječi Petra Preradovića. A prigodom otkrića spomenika, dne 30. IX. 1875., govorio je August Šenoa u svom poletnom i žarkom govoru i o samoborskoj borbi za slobodu. («Obzor» od 2. X. 1875.)

Tako Perkovčevi ostanci počivaju na samoborskom groblju. Velikog Hrvata, umnika i značajnika, plemenitog patnika štuje i Samobor. Ima «Perkovčevu ulicu». Od vremena do vremena čuje se i u javnosti riječ o Perkovcu. Na grob mu se polažu vijenci. Pričaju se i lične uspomene. I često se kaže:

Slava Ivanu Perkovcu!

S. O.

PERKOVAC.

Domovina — draga lepa žena
nad grobom se Negvim plače,
i venec lep vu beli si ruki
spušta do grude domaće.

Pod zemljom tam veren joj sinek spi
ki dobreg je vnoغو snuval,
niš ni imal . . . jen purgar pošteni
do smrti ga je neguval.

Domovini, tak za njim žalosnoj
se cvete dal je zebrane
človek saki, i ne hoteč, tiho
pred grobom Negvim zastane. . .

B. T—i.

Petar Preradović:

IVANU PERKOVCU.

Duh naroda opet niknu nikom
Gledajući u grobnicu novu,
Opet mrtvi jednog k sebi zovu,
Koj bijaše životu nam dikom.

Blago njemu! pravim dobitnikom
On ostavlja tužnu zemlju ovu,
Jer joj rdji i napasnom trovu
Odrva se čistim, svijetlim likom.

Čvrst je bio na braniku roda,
I poletan kao soko sivi,
I upravna, neustrasna hoda

Puteva se kloniv vzdza krivih,
Oj što umrie, vječna, vječna škoda:
Al on umrie, da nam viekom živi!

Ova dva posljednja stiha uklesana su na Perkovčevom spomeniku na našem groblju. Spomenik mu je od krasarskoga mramora podignut g. 1875. jedno od najkrasnijih djela našega Rendića. Prikazuje Hrvatsku, kako plače nad grobom svoga sina Ivana Perkovca.

Proslava Perkovčeve stogodišnjice u Samoboru.

«Hrvatska Čitaonica» u Samoboru odlučila je, da u nedjelju, dne 13. lipnja o. g. proslavi stogodišnjicu rođenja Ivana Perkovca, koji se rodio 23. V. 1826. u Harmici (župa Brdovec) a umro u Samoboru 16. IV. 1871.

U sporazumu sa hrv. pjevačkim društvom «Jeka» uglavljen je za proslavu ovaj raspored:

I U 1/2 11 sati prije podne Akademija u trgovišnoj vijećnici. Predsjednik Hrv. Čitaonice g. M. Zjalić otvara Akademiju pozdravom. Članica «Jeka» gđjica Mihela Bašić deklamuje pjesmu u čast Ivanu Perkovcu od Petra Preradovića Iza toga slijedi predavanje gosp. Dr. Sijepana Oreškovića o Ivanu Perkovcu.

II. Nakon toga polazi se u župnu crkvu na sv. misu, koja će se služiti za pokoj duše Perkovčeve. Pod misom pjevat će «Jeka» «Misu» od Antuna Foerstera. (Mješoviti zbor.)

III. Iza sv. mise polazi se na grob Perkovčev. Podpredsjednik Hrv. Čitaonice g. Fran Hrdić reći će govor i okititi spomenik vijencem. «Jeka» će na to zapjevati «Nadgrobnicu».

Nakon toga povratak pred magistrat gdje će fanfara Hrv. Sokola zasvirati «Hrv. Himnu» Tim je raspored svršen i društva se razilaze.

Sva domaća društva pozvana su, da se proslavi korporativno pridruže. Umoljava se i građanstvo, da ono kod te komemoracije učestvuje.

Internacionalna automobilska utrka.

Sa vel'kim interesom očekivana internacionalna automobilska utrka, što ju je dne 16. svibnja priredio automobilski klub kraljevine S H S na pruzi Samobor-Plješivica-Sv. Nedjelja-Samobor, završila je dobrim uspjehom. Istina, da je ova utrka poradi slabog odziva stranih natjecatelja imala više domaći, nego internacionalni značaj, no ne smije se zaboraviti, da je to bio prvi pokušaj ove vrste u našoj državi, a kao takav je potpuno uspio. Nadamo se, da ćemo uz još bolju organizaciju, kod druge priredbe, koja će se održati možda još ove jeseni, a iduće godine svakako, imati prilike da vidimo više stranih vozača, jer, onda će i borba biti interesantnija.

Time, što je automobilski klub odabrao baš ovu prugu učinio je našem mjestu ne malu uslugu. Podignut će se jamačno promet stranaca, a od toga će imati nesumljivo koristiti naši ljudi (gostioničari, restaurateri, slastičari i dr.) preko njih sama naša općina. Moramo stoga pohvaliti trud gosp. načelnika, koji je u svemu išao priredjivačima na ruku, a onda i one naše sugrađane, koji su na poziv gosp. načelnika okitili svoje kuće hrv. barjacima pokazavši tako i vanjskim načinom svoje iskrene simpatije.

Razne reklame — a i lijepo vrijeme — učinile su, da je velik broj svijeta dolazio već od rana jutra sa raznih strana, što Samoborcem, što automobilima i drugim vozilima, da prisustvuju ovoj utrci. Neki od njih ostali su u Samoboru, a neki krenuli su dalje smjestivši se po raznim zgodnijim mjestima duž cijele trkače pruge. Za održanje reda bio je postavljen veliki broj redatelja: žandara vojnika, sportista i skauta.

Točno u 9 sati započela je ponajprije utrka motora. U svemu je startalo 12 motociklista članova i. hrvatskog motociklističkog kluba iz Zagreba, koji su bili podjeljeni u dvije kategorije. Odlazak svakoga vozača pratila je publika sa živim interesom. Uopće ovo je bio jedan od najuspješnijih djelova cijele priredbe. U prvoj kategoriji došao je prvi na cilj vozač broj 4 Ivan Krušnjak na «Zenithu» prevalivši put od cc 50. km za 52 minute 4 sek. U II. kategoriji došao je prvi Hrdčan

s vremenom od 54 min i 17 sek.. Svi su vozači imali manje više nezgode.

Oko 11 sati započela je automobilska utrka: prvo su startala turistička kola, onda trkačka, a zatim sportska. U svemu je startalo 11 kola. U prvoj grupi polučio je najbolje vrijeme g. Barešić na «Oaklandu» u vremenu od 92 min 34 sek. (2 okruga). U drugoj grupi t. j. kod trkačkih kola g. Radovan Savatić iz Šapca na «Alfa Romeo» u vremenu od 2 sata 56 min. 56 sek. (4 okruga). Vozi uopće najbolje vrijeme dana te dobiva pokal Nj. Vel. kraljice Marije. U trećoj grupi plasira se kao prvi Žitković na «Buicku» u vremenu od 147 min 26 sek (3 okruga).

Šteta je, što su se nekim natjecateljima dogodili na motoru putem veći defekti te su bili prisiljeni odustati od daljnijega natjecanja. Konačni rezultat bio bi onda posve drugačiji.

R.

Domaće vijesti.

Premještanje erezkoga poglavara.

Po potrebi službe premješten je iz Samobora u Viroviticu, srez. poglavar g. Franjo Štambuk.

Gosp. Štambuk za kojim iskreno žalimo odlisovao se svim lijepim i dobrim svojstvima ispravna činovnika i zauzetna glavara našega kotara, za čiji se napredak svojski zalagao. Savjestan i revan u službi, do tačnina, a koncilijantan u saobraćaju on u našem građanstvu ostavlja najljepšu uspomenu.

Želimo mu od srca svako dobro u njegovom novom mjestu odredjenja.

Promjene u učiteljstvu.

Privremena učiteljica u Svetom Martinu Gabrijela Sukić prevedena je odlukom Ministarstva Prosvjete iz privremene u stalnu službu.

Proslava vatrogasne Zajednice

bit će, kako smo već javili, 27. 28 i 29. lipnja. Tom će zgodom izaći «Vatrogasni Vjesnik» u svečanom rubu s historijatom Zajednice rada kroz 50 godina, te s životopisima svih predsjednika Zajednice i zaslužnih funkcionara.

Hodna vježba Hrvatskog Sokola župe Fonove

koja je bila 30 svibnja kroz Samobor na Breganu, bila je veličanstvena. Poblize osvrnut ćemo se na istu u idućem broju.

Vjenčanje.

G. dr. Milan Bogdanović, zagrebački gradski senator i gđjica. Betika Golešić, gradska namještenica vjenčani. Zagreb mjeseca svibnja. — Bilo sretno.

Odlibovanje vatrogasaca

Kako javlja «Jutarnji List» spremljeni su ukazi kojima se odlikuje na području Hrvatske i Slavonije 600 vatrogasaca. — Vatrogasci koji su navršili 25 godina neprekidne i pohvalne službe, dobit će kraljevsku kolajnu za građanske zasluge, a oni sa 40 godina službe, zlatnu kolajnu. Ove se kolajne nose na crvenoj vrpci.

Iz Samobora predloženo je na odlikovanje 10 vatrogasaca, koji su navršili 25 godina službe. Sa 40 godina službovanja nekoliko da nema nijednoga člana, jer toliko godina i ne postoji društvo u Samoboru.

Izvjestaj sa šegrtsku školu

Da se može tiskati izvještaji za šegrtsku školu, doprinjeli su prošlih godina gg. obrtnici, dajući po koji dar. Te je priloge sabirao trg. zast. i obrtnik g. Stjepanek On će se i ove godine obratiti na drugove, da nešto pridonesu za ovu svrhu. Svi darovatelji bit će uglašeni u Samob. listu.

Naša željeznica i Planinarstvo

Na noticu „naša željeznica i Planinarstvo“ u „Samoborcu“ od 10. maja br. 10. — primamo od prometne uprave željeznice:

Pisac notice, pošto je i predsjednik podružnice „Japetić“ HPD jamačno je čitao ovo strani dopis od 19. aprila i g. br. 102/1926 upravljen na Središnjicu HPD u Zagrebu, kojim se motivira, zašto da se zatraženi Planinarski vlak nemože i ove god u redoviti Red vožnje staviti. Kad je g. pisac taj dopis čitao, to je onda razumljivo, zašto se upravi željeznice podvalj je konzervativizam i nehaj za podizanje prometa stranaca u Samoboru. Uprava željeznice svakom prilikom po mogućnosti u susret dolazi željama općinstva i Samobora i Zagreba, neima društva, kojemu se nebi najpripravnije popust na vozarini dozvolio, a za slučaj potrebe po mogućnosti se i vanredni vlakovi bez naplate tarifske pristojbe na raspolaganje stavljaju.

U prije spomenutom dopisu uprava navadja kao uzrok obustave planinarskog vlaka činjenicu, što je odziv zanj prošle god. toli slab bio, da se ni režijski troškovi pokrivali nisu, a ono nekoliko puta, kad je to slučaj bio, najmanji kontingenat putnika je planinara bilo. Poprečni broj putnika kod planinarskog vlaka mjeseca junija, jula i august bio je po vlak 75 osoba, a od toga oko 30% planinara, pri čemu valja u obzir uzeti, da se je taj vlak morao još i prazan natrag dirigovati u Zagreb.

Neka izvoli g. pisac iz toga razabrati, dali je tjesnogrudnost i nehaj želj. uprave kriv, što se planinarski vlak nije mogao i ove god. u redoviti nedjeljni saobraćaj staviti pak samo žalimo, što g. pisac izračta činjenice, a naročito kao da netko na upravu želj. uprave, da omete porast posjeta stranaca u Samobor.

Konačno nam je g. pisca upozoriti, da se je uprava željeznice u prije spomenutom svom dopisu na Središnjicu HPD u Zagrebu pripravnim izjavila, da će svaki put kad bi se kakav skupni izlet planinara u Samobor upriličio, rado staviti zaseban planinarski vlak u saobraćaj, moleć samo, da se to barma tri dana prije upravi saopći.

Prosjachenje po Samoboru

Akoprem je prosjačenje strogo zabranjeno, pa je sresko poglavarstvo u tom pogledu izdalo i potrebite uote i redarstvu u Samoboru a i samom građanstvu, ipak dolaze koji dan po par prosjaka po dućanima prosjačiti. Mi imademo dosta svoje sirotinje da podupremo pa nam nije moguće još i sirotinju iz drugih općina pomagati, neka se i ove općine pobrinu za svoje ubogare.

Isto se tako tuže putnici na našoj željeznici, da prolaze razni prosjaci kroz čitavi vlak molestirajući putnike. Ovi znaju pače biti i bezobrazni spram putnika. Upozorujemo nato upravu naše željeznice.

Okružni ured za osiguranje radnika.

Već kroz nekoliko godina tuže nam se naša industrijska poduzeća, trgovci, obrtnici i privatnici, koji su dužni svoje osoblje kod ovoga zavoda prijavljivati, odjavljivati, plaćati za njih određenu pristojbu za osiguranje itd. na teško uredovanje istoga, jer moraju to sve obavljati pismenim putem kroz poštu. Često se dogodi, da se i koja prijavnica ili odjavnica i zametne, pa su opet stranke zato odgovorne Triskanice pak za odjavu i prijavu uopće se u Samoboru nigdje ne mogu dobiti, već ih moramo nabavljati u Zagrebu. Promjene radnika su skoro dnevne pa to sve obavljati putem pošte vrlo je nepodesno. U Samoboru imade preko 1000 članova ovog zavoda, za šta bi bila nužna potreba da se kod našeg irgov. poglavarstvo uredi povjerenstvo za okružnu ovu blagajnu, tako da poslodavci mogu ovdje obaviti sve ove prijave, odjave kao i uplate kako je to bilo i prije rata.

Zavod šalje svakog mjeseca inkasatora u Samobor da ubere pristojbe za članove. Zar to ne stoji zavod ništa. Kada bi se dala neka nagrada kojem našem općinskom organu, sigurni smo da bi on ovu brigu htio preuzeti a nama bi svima bilo time uvelike olakšano da točno udovoljavamo našim obvezama prema ovom zavodu.

Obrtnik

Tijelove

U četvrtak dne 3. lipnja bit će običajna proslava Tijelovskog blagdana. U 8 sati je

sv. misv u župnoj crkvi. Hrv. pjev. društvo „Jeka“ pjeva „Misu“ od A. Foerster. (Mješoviti zbor). Nakon sv. mise svečani ophod

Zapostavljanje legelnih obrtnika

Primamo: U posljednje doba desilo se već nekoliko slučajeva, da se u Samoboru dalo izraditi poslove težacima, koje imadu pravo obavljati samo obrtnici, koji su izučili dotični zanat, te su za preuzimanje ovakvih poslova došli i svoje obrtnice. Takovih slučajeva desilo se i kod trg. općine. Upozorujemo na to g. načelnika. Ako naši obrtnici moraju snasti teške terete poreza i općinskog nameta, onda je dužnost da se pogotovo poslovi općine dadu njima u ruke, inače prijeli opasnost da u skoroj budućnosti Samobor uopće neće imati pojedine grane našeg obrta, jer će ovi biti prisiljeni iseliti, ili će morati o tje otkazati, pa će time, općini izostati namet a državi porez. U to treba da se zamislimo, kada je jasno, da Samobor i onako dnevno nazaduje.

† Vjekoslav Herceg

stolarski obrtnik u Gornjem Kraju umro je 25. pr. mj. u 53 godini života. Pokojnik bio je jedan od naših priznatih i vrsnih stolara, marljiv i čedan. Sprovod bio mu je u srijedu 23. pr. mj. kome su prisustvovali brojno naši obrtnici sviju grana i ostalo građanstvo. — Vrijednom pokojniku lahka bila zemlja, a ucviljenoj brojnoj rodini naše saučestje.

Devastiranje

Nakon što je park u Mlinskoj ulici uređen i počišćen, tako da je za publiku upravo ugodna šetnja po njegovim putevima ili sjediti u hladovini na klupama, već se našlo neko zlobno čeljadje, koje je prebacilo tešku vazdu, koju je za park poklonila Samoborka d. d. a cvijeće koje je u njoj bilo isčupalo. — Ovakove individue trebalo bi pronaći, pak ih što strožije kazniti.

Prodaja na kolodvorskoj stanici

Dne 7. lipnja prodat će se u ovdašnjem kolodvorskom skladištu jedan sanduk odpadaka od voštanih svijeća u težini od 12 kg najboljem nudocu uz golov novac

Dar kapelici sv. Obitelji u Lipovcu

Društvo za sveudiljno klanjanje Presv. olt. Otajstvu darovalo je novoj kapeli sv. Obitelji u Vel. Lipovcu novo krasno bijelo odijelo i više potrebnih stvari izradjenih po milosrdnim sestrama. — Odbor za podignuće i uredjenje kapelice usrdno mu hvali.

„Vater“

izlazi u Zagrebu poslije podne ranije, pa je time omogućeno da dolazi u Samobor već sa vlakom poslije podne u 1/2 4 sata. Dobiva se kao i svi ostali zagrebački listovi u knjižari i papirnici Slavko Sek, Trg Kralja Tomislava.

† Magda Kostajnska

supruga g. Franje Kostajnska, namještenika u industrijskom poduzeću u Sisku umrla je prošavši mjesec. G. Kostajnska brat je u ratu palog Maksa Fogela.

Dar školji

Gosp. Stjepan Hrdčić darovao je za školsku zbirku dva vrlo lijepa komada okamenjenih školjki.

Iz uredništva

Molimo naše cijenj. dopisnike da nam oprostite, što smo morali nere članke, za ovaj broj „S. L.“ izostaviti, jer je isti posvećen Perkovicu. Doći će u sljedeći broj

Gospodarstvo.

Neto o bolesti peronospora i oidiuma

Poslije obilne kiše koja je u subotu pala, te vrućine koja je potom nadošla počelo je jače vlažno toplo isparivanje tla, što najvećma pogoduje brzom širenju bolesti peronospora i oidiuma. Ako i je većina naših vinogradara već po dva puta, a neki pače i po treći put škropili, bit će uputno, da se odma početkom ove sedmice ponovi škropljenje, napose tamo, gdje je prošlo već osam dana kako je škropljeno ili je galicu kiša isprala. Mnogima je često pomoglo i spasilo berbu baš to, što su odma poslije jače kiše u kritično vrijeme ponovili škropljenje.

Za škropljenje treba uzeti sada na 100 litri vode ausijske galice 1 i pol kg, ako je talijanska onda 2 kg, a isto toliko i ako je engleska, jer je potonja jedna i druga slabija od ausijske. Vapno što ga pridodajemo galici neka je dobro gašeno i čisto od pjeska da se bolje prima i dulje drži. Buče li često kiše bit će dobro rastopini galice dodati i pol kilograma alauna. Kod škropljenja valja paziti, da se što većma poškropi lišće i s donje strane. Imade već posebice zato načinjenih sprava (sipalica), koje se mjesto dosadanih pričvrste na kraju gumi cijevi, te omogućuju, da se lišće lako poškopri i s donje strane. Imade ih dve vrste američanske i one od tvornice „Kovina“ u Mariboru. Ove su posljednje bolje. Dobiju se i u Zagrebu u trgovini strojeva u Preradovićevoj ulici.

Da netrošimo nepotrebno galicu neka se još pred cvatnjom svakako odstrane sve suvišne jalove mladice, naročito oni izboji pri zemli kod mladih nasada, jer su leglo peronospora. Isto tako i mladice na lucnjih valja pred cvatnjom pincirati. Sad će slijediti kroz tri sedmice najjača vegetacija, zato vrijeme treba češće — uvijek pravodobno privezivati mladice i to na rahlo, tako, da medju mladice i lišće prilazi dovoljno svjetla i promaje. Samo škropljenje neka se obavi tako, da najprije poakropimo svaki drugi red, a nakon toga preostale redove, na taj će se način rastopna više održati na lišću i mnogo manje curiti po zemlji.

Važno je, da se poslije svakog škropljenja odma napraši groždje i sumporom protiv bolesti oidiuma, napose za vrijeme najjače cvatnje vrlo je korisno prašenje sumporom. Poslije cvatnje dobro je koji put naprašiti groždje sa sumporom kojem smo primješali 15% prašine živog vapna, i to, dok je groždje vlažno u jutro za rose ili poslije kiše.

Što se tiče uporabe sulikola protiv oidiuma, za koji se pravi tolika reklama, možemo ga preporučiti tek kao pripomočno sredstvo. U našim krajevima, gdje se bolest oidium jače pojavljuje, prašenje sumporom ostaje i dalje najsigurnije sredstvo protiv pomenute bolesti. Cesar.

☀ Dječji krevet ☀

sa slamnjačom i strunjačom prodaje se — Upitati u upravi lista.

Soba s pokućstvom

ulična u 1. katu iznajmljuje se odmah. — Upitati u upravi lista.

2 sobe i kuhinja

Iznajmljuje se u Opat. koj ulici. — Poblize u uprav. lista

☞ Lokal ☞

sa izlogom i stanom od jedne sobe i kuhinje iznajmljuje se odmah.

Lokal nalazi se na Trgu Kralja Tomislava prikladan za krojača ili krojačicu Adresa u upravi lista.

Prodaje se kuća

sa dvorištem i baščom dobrovoljno na lijepom položaju lijep vidik zgodno za onog koji bi si htio u Samoboru urediti Vihu za stanovanje. Upitati u fiskari.

ŠMIDHENOVNO sumpor. kupalište

Otvoreno je. Dobivaju se dnevno tople kupelji od 7 sati ujutro do 7 na večer. U kupalištu uređen je buffet u kojem se dnevno dobivaju dobra domaća toplia i mrazla jela te dobra pića
Cijena umjerena.

P. n. gg. gostioničari!

pivo Export i Jelačić

prodaje na veliko uz cijenu kao u pivovari
Franjo Tkalčić
gostioničar.
(prije Ivan Budi)

Cipele

polucipele, četvrt cipele (firtlerice)
sa raznim špangama, iz najbolje
antilop, lak, šavro i boks kože
u bojama sa lakastim uresom, sa kožnom ili
drvenom petom zatim.

dječje cipele, polucipele sa špangom,
iz laka, bijelog nubika, crne i smedje kože,
zatim planinarske cipele iz prave smedje
šport krom kože, sandalice iz smedje kože
šivane, izradjujem po narudžbi i mjeri uz
umjerenu cijenu.

Sa šovanjem
M. Šestak postolar
Samobor Topička ul. br. 3.

GOSTIONA FRANJO TKALČIĆ

(prije Ivan Budi.)

DNEVNO SVJEZI ZAJUTRAK.

Najbolja Samoborska i Plješivička
vina od godine 1924.

Svaki dan svježe pivo na čaše.

Svake nedjelje na raznju janjci i
odojci.

Najljepša bašča ugodna hladovina.

Preporuča se

Franjo Tkalčić
gostioničar

BENZIN I UBJE

(Gargoyle-Mobiloil)

za automobile i motocikle dobiva
se u svako doba kod

M. UGARKOVICA

Samobor

trgovina mješovitom robom.

SINGER

šivaći strojevi su najbolji.

ZA GOTOVO.

NA OTPLATU

u mjesečnim i nedjeljnim obrocima.

Singer igle

Singer konac

Singer doknadne dijelove

Singer ulje

dobijete u novootvorenom dućanu u Samoboru, Luća Anin-dol

Društvo za prodaju

SINGER šivaćih strojeva

BOURNE & CO NEW-YORK

Dućan Samobor.

Čuvajte svoja pluća od prašine!

Da održite svoja pluća zdrava, potrebno je, da se čuvate prašine i
uzročnika mnogih bolesti, koji se u nebrojenoj količini u prašini na-
laze. Zato mažite podove Vaših soba, dućana, poslovnica i radionica sa

GARGOYLE FLURITOM.

Sa GARGOYLE FLURIT om postignuti su najbolji rezultati, a njegove su osobite pred-
nosti: 1. što najpotpunije odstranjuje prašinu; 2. što je bez mirisa; 3. što najbolje konzer-
vira drveni pod; 4. što ne pravi pod klizavim i ne prija; 5. što se njime uštedjuje na radu
i troškovima

GARGOYLE FLURIT ne hlapi, jer ga drvo upija. Od najveće je higijenske važnosti, što
se u sobi, gdje je pod namazan sa Gargoyle Fluritom, slegnuta prašina ne diže ponovo, kao
što je to slučaj tamo, gdje se podovi ne mažu. — GARGOYLE FLURIT se stoga preporuča na-
ročito za škole, gumbaone, pleane dvorane, stanove, urede, dućane, radionice, skladišta, poštan-
ske urede, sudnice i t. d. — Dobiva se u trgovini

M. UGARKOVICA u Samoboru.

Kod nabave u ja dobiva se besplatno štampana uputa za uporabu.

Gradjevni materijal

i to: cementni crijep, blokovi za gradnju kuća,
staja, šupo, cementne cijevi sa ograncima i za-
vojima, daske, grede, cementa itd. za gradnje
najjeftinije kod

„Samoborke“ d. d. Samobor
(preko puta kolodvora)

Prva Samoborska gypsarna

M. pl. Praunsperger

SAMOBOR, Starogradska ulica br. 27.

ZAGREB, Prilaz D. D. br. 6. I.

GYPS iz vlastitog rova kemičkom analizom pronađen kao izvanredno dobro
umjetno gnojivo, te nagradjeno na Gospodarskoj izložbi u Zagrebu god. 1891. sa veli-
kom srebrenom kolajnom.

Preporuča se svim gospodarima.